

[P. Munch.]

man endte med at faa det Indtryk af begge de to ærede Talere, at nogen herligere Tilværelse og nogen større Lykke kunde overhovedet ikke times Menneskene end at komme ind til den Tjeneste. Man skulde næsten tro, at man, ud fra de to ærede Taleres Synspunkt, maatte forlange, at der skulde betales for at faa Lov til at faa Adgang til disse Herligheder. Men jeg er nu tilbøjelig til at tro, at denne Tjeneste ikke paa saadan Maade er værdsat i Befolkningen. Jeg tvivler om, at man vil kunne regne med at finde et nævneværdigt Antal af Mennesker, som vil sætte Pris paa at komme ind til Soldatertjeneste under de nuværende Former og med en Godtgørelse, der nogenlunde svarer til den, der nu ydes.

Imidlertid har den ærede Forslagsstiller Ret i eet Synspunkt, nemlig dette, at som Værnepligten nu er, er den en Skat, der ydes gennem personlig Tilstedeværelse, og en stor Byrde for de Familier, indenfor hvilke denne Skat skal ydes. Men den ligefremme og naturlige Vej at komme udenom denne Ulighed er, saa længe man overhovedet bevarer Værnepligten, da ogsaa at ordne det saadan, at de Folk, der kommer ind til Soldatertjenesten, faar almindelig Løn derfor, en Løn, der svarer til, hvad man i en tilsvarende Alder med en almindelig jævn Arbejdsfortjeneste i øvrigt kan faa i Danmark.

Hvis man gjorde dette, vilde det, selv om man satte Fortjenesten ret beskødent, ganske vist betyde, at man skulde tilvejebringe en halv Snes Millioner Kroner om Aaret til at betale Soldaterlønninger udover det, der betales i Øjeblikket. Disse 10 Mill. Kr. er nu for Tiden skjulte Militærudgifter, som ikke kommer frem paa Budgettet, som ikke træder frem, naar man opgør vore sædvanlige Militærudgifter. Det vilde være fuldkommen naturligt, om en saadan Godtgørelse blev ydet.

Men saa er det, det ærede Medlem vil kunne spørge: Men kan vi saa ikke fra dem, der ikke bliver Soldater, tage Pengene dertil? For jeg er jo ikke helt sikker paa, at det ærede Medlem for Alvør vilde modsætte sig, at en saadan Ydelse blev givet til dem, der gør Militærtjeneste. Men dertil vil jeg svare: Nej, hvis disse Penge skulde ydes, hvis man vilde gaa ind derpaa, maatte ganske naturligt Ydelsen tilvejebringes ved Hjælp af de samme Skatter, som man til syvende og sidst paa andre Omraader anser for rigtige og retfærdige her i Landet, og der er ingen Grund til

dertil at tage en særlig Beskatning, der i første Række vil komme til at hvile paa de brede Lag.

Det her foreliggende Forslag vil i hvert Fald for de fire Femtedeles Vedkommende, for de 4 Mill. Kr. af de 5, blive udredet af den brede Befolkning, der ikke har andet end regelmæssig Arbejdsindtægt. Det vil i den Henseende virke som en Kopskat som adskillige af de andre Afgifter, man fra konservativ Side i den senere Tid har arbejdet med, en Skat pr. Hoved, en Skat af den Art, som man kendte i Enevældens Tid. I vor Barndom blev vi opdraget til at opfatte det som noget af det vederstyggeligste, der kunde findes paa Skattelovgivningens Omraade, omtrent svarende til Tallotheriet, noget, der faldt sammen med andre Daarskaber fra svundne Tider. Men i den sidste Tid synes det, som om disse Ideer har en Art Genopstandelsesperiode; der er et stigende Sværmeri i Dele af Rigsdagen for at faa tilvejebragt nogle af den Art Afgifter, om hvilke man kan regne med, at de bliver betalt med omtrent samme Beløb for hvert Menneske i Landet. Det kan man imidlertid billigt ikke forvente, at vi skulde gaa med til.

Saa har jeg endelig en Bemærkning at gøre i Forbindelse med den øvrige Anvendelse af det Beløb, som det ærede Medlem tænker sig skulde komme ind her. Det ærede Medlem beskæftiger sig her med Ordningen af 1922. Jeg skal nu ikke komme ind paa denne sørgelige Ordning og dens forestaaende Undergang; jeg skal heller ikke beskæftige mig med den lille Forpostskydning, som Ordføreren for de Konservative leverede mod Regeringen i Anledning af det Tovtrækkeri, der for Tiden finder Sted mellem de to Partier. Jeg skal kun gøre opmærksom paa, at hvis man virkelig skulde gennemføre Ordningen af 1922, vilde disse 5 Mill. Kr., hvoraf endda noget skal bruges til at lønne nogle Folk højere, ingen Verdens Ting forslaa. Det er meget større Beløb, der her skulde til; hverken paa otte Aar eller overhovedet nogen Sinde vilde man ved Anvendelse af disse Beløb kunne gennemføre den.

Jeg for min Del kan altsaa kun være tilfreds med, at tre Partier, Partiet Venstre indbefattet, i dette Tilfælde staar samlet om at afvise dette Lovforslag, og jeg tror da, at vi gerne kan spare os en meget indgaaende Fordybelse i de mangfoldige Problemer, som kunde knytte sig dertil. Vi for vort Vedkommende kan i alt Fald ikke bidrage til Forslagets Fremme.